

Polowania zbiorowe metodą cichych pędzeń ze zwyczaj - dobre praktyki

Polowania szkoleniowe organizowane są w celu zademonstrowania dobrych praktyk, będących odzwierciedleniem wysokiego poziomu organizacyjnego, profesjonalizmu, dbałości i szacunku do zwierzyny oraz pozyskanych tusz. W istocie jest to zdecydowanie ważniejsze od liczby upolowanych zwierząt na pokocie. W trakcie polowań szkoleniowych powinno się prowadzić edukację łowiecką myśliwych, osób biorących udział w ich organizacji oraz naganiaczy, m.in. w zakresie poprawy i doskonalenia:

- warunków bezpieczeństwa uczestników polowania, w tym myśliwych, naganiaczy oraz psów;
- zasad organizacji polowania;
- jakości i efektywności pozyskania zwierzyny, w tym prawidłowego odstrzału strukturalnego;
- obchodzenia się z tuszami, w tym higieny i jakości pozyskiwanych tusz;
- ceremoniału łowieckiego, poziomu kultury i zachowania tradycji.

Dzięki temu istnieje szansa na wykluczenie niektórych złych nawyków i nieprawidłowości. Powyższe działania w pełni wpisują się w ustawowe cele ośrodków hodowli zwierzyny, które zobowiązane zostały przez ustawodawcę m.in. do wzorcowego zagospodarowania łowisk oraz prowadzenia szkoleń z zakresu łowiectwa. W warunkach Pomorza Środkowego, ważnym atutem polowań szkoleniowych jest także pomoc w realizacji wysokich - często zagrożonych - planów odstrzału zwierzyny grubej.

Podstawowe zasady zalecane podczas przygotowywania i prowadzenia polowań zbiorowych metodą cichych pędzeń ze zwyczaj:

1. Zwyczaje i ambony powinny być ustawiane wewnątrz drzewostanów, z wykorzystaniem naturalnych przerzedzeń, z dala od dróg leśnych, linii podziału powierzchniowego, pasów ppoż., poletek, łąk, linii wysokiego napięcia i innych powierzchni otwartych.

2. **Zwyżki używane do polowań typu „szwedzkiego” nie powinny być używane do polowań zbiorowych metodą tradycyjną i na odwrót.**
3. **Lokalizacja zwyżek i ambon do ww. polowań winna być w miejscach nieco osłoniętych, w odległości od 30 do 60 m od przejść zwierzyny.**
4. Ze względów bezpieczeństwa (strzały do jeleni) zwyżki winny być zlokalizowane w odległości nie mniejszej niż 160 m od ścian młodników.
5. Po sezonie łowieckim, lokalizacja zwyżek powinna podlegać weryfikacji pod kątem prawidłowości ich ustawienia na podstawie ilości odstrzelonej zwierzyny oraz obserwacji i uwag zgłaszanych przez myśliwych po kolejnych polowaniach.
6. Po ustawieniu urządzeń, przed każdym sezonem polowań, powinno się przeprowadzić przegląd ich stanu technicznego, w tym obcięcie gałęzi, które mogą przeszkadzać w obserwacji i skutecznym oddawaniu strzałów do zwierzyny.
7. Strzały ze zwyżek i ambon powinny być oddawane z „podpórki” w pozycji siedzącej. Myśliwi powinni wyczekać do chwili, w której będą mogli oddać precyzyjny strzał do zwierzyny płowej lub drapieżnika pozostających w bezruchu.
8. Powierzchnia miotu zależna jest głównie od struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów, ilości młodników, podszytów, sieci dróg i powinna wahać się w przedziale od 200 do 500 hektarów. Niekiedy zdarzają się mioty większe, po 800, 1000 lub więcej hektarów. Jednak zbyt duże mioty często nie dają myśliwym dostatecznych szans na pozyskanie bytującej tam zwierzyny.
9. Polowania zbiorowe metodą cichych pędzeń ze zwyżek są dedykowane głównie pozyskaniu jeleni, saren, danieli i drapieżników, natomiast dziki mogą i powinny być pozyskiwane przy okazji, w sytuacjach dogodnych na oddanie precyzyjnego i skutecznego strzału.
10. Strzały do dzików w pełnym biegu powinno się oddawać w pozycji stojącej.
11. Polowania zbiorowe metodą cichych pędzeń ze zwyżek powinny być organizowane wg tej metody przez cały dzień polowania. Z uwagi na znaczące różnice pomiędzy tą metodą polowania, a „zbiorówkami” metodą tradycyjną, myśliwi muszą zostać wcześniej o tym poinformowani m.in. w celu stosownego przygotowania odpowiedniej odzieży, broni z dopuszczoną optyką, lornetką i innym wyposażeniem.

12. Do powyższych polowań dopuszcza się urządzenia sprawne technicznie, w tym przede wszystkim zwyżki i ambony zbudowane po roku 2012, zgodne ze wzorem zatwierdzonym przez Dyrektora RDLP w Szczecinku.
13. Naganka podczas pracy powinna penetrować przypuszczalne miejsca zalegania zwierzyny po cichu, bez zbędnego krzyku i hałasu.
14. Chodzenie naganki drzewostanami starszymi bez podszytów, kilkuletnimi uprawami lub liniami i drogami leśnymi jest niewłaściwe, szczególnie w polu widzenia myśliwych.
15. Dopuszcza się używanie przez każdą z grup naganiaczy, pojedynczych psów małych ras (szybko powracających do naganiaczy).
16. Informacja przekazywana w trakcie odprawy przez prowadzącego polowanie o tym, kiedy można oddać strzał do zwierzyny, powinna być identyczna z informacją pochodzącą od osób rozprowadzających myśliwych oraz tożsama z zawartą w materiałach szkoleniowych, które przekazywane są uczestnikom w trakcie odprawy przed polowaniem szkoleniowym.
17. Dopuszczona zwierzyna do odstrzału podczas polowania zbiorowego powinna być zgodna z polityką LP.
18. Długość trwania miotu z zasady nie powinna przekraczać 1,5 godziny. W niektórych obwodach łowieckich w ciągu dnia polowania przeprowadza się dwa, trzy lub nawet cztery mioty.
19. Poszukiwanie i dostrzeliwanie postrzałków powinno być wykonywane wyłącznie przez specjalnie do tego celu wyznaczony zespół z psem posokowcem (najlepiej dwuosobowy); niedopuszczalne jest poszukiwanie postrzałków przez samych myśliwych uczestniczących w polowaniu.
20. W celu uzyskania wysokiej jakości tusz, myśliwi uczestniczący w polowaniu, niezwłocznie po zakończeniu miotu, powinni sami patroszyć pozyskane przez siebie zwierzęta, poza usprawiedliwionymi wyjątkami.
21. Obowiązkiem rozprowadzających po każdym zakończonym miocie jest niezwłoczne oznakowanie tusz znacznikami i przypisanie ich w dzienniku polowania myśliwym, którzy je pozyskali.
22. Dopuszcza się także rozwiązania polegające na zwożeniu tusz po zakończonym miocie do centralnego miejsca patroszenia przez specjalny zespół. W takim miejscu następuje patroszenie zwierzyny, pobiera się „farbę” od dzików do badań w kierunku ASF, waży i klasyfikuje tusze oraz

- zakłada rozpórki i zawiesza na stojaku. Sposób taki ułatwia kompletowanie narogów wraz z ich oznakowaniem i zawieszanie przy właściwych tuszach.
23. Wszystkie tusze przeznaczone na sprzedaż do zakładów przetwórstwa dziczyzny oraz do sprzedaży bezpośredniej (wprowadzane do obrotu spożywczego) podlegają obowiązkowi oględzin zgodnie z rozporządzeniem MRiRW z dnia 26 listopada 2010 r.
24. Oględziny tuszy może przeprowadzić tylko uprawniony myśliwy, który posiada ukończone szkolenie i wymagane zaświadczenie. Po przeprowadzeniu oględzin wypełniany jest druk oświadczenia, który powinno się podpisać oraz umieścić numer zaświadczenia z odbytego szkolenia w tym zakresie.
25. Po wypatroszeniu ubitych zwierząt zakłada się rozpórki i niezwłocznie zawiesza (głową w dół za biegi, badyle, cewki) na specjalistycznej przyczepce do transportu tusz (karawanie).
26. Polowanie prowadzić z zachowaniem zasad tradycji i etyki łowieckiej, wskazanych w Zbiorze zasad tradycji i etyki łowieckiej (wg Uchwały nr 29a NRŁ z dnia 11 grudnia 2012 r.). Obowiązkowe jest stosowanie sygnałów myśliwskich porozumiewawczych – początku i końca pędzenia: „*Naganka naprzód*” i „*Rozładuj broń*” oraz sygnałów uroczystych i na cześć upolowanej zwierzyny.
27. Każdy dzień polowania zbiorowego powinno się zakończyć pokotem. Na miejsce pokotu najlepsze są urokliwe miejsca położone z dala od osad na trasie przejazdu z kniei do miejsca zakwaterowania myśliwych. Z uwagi na dbałość o jakość tusz oraz występujące w ostatnich latach negatywne zmiany klimatyczne (ciepłe zimy), dopuszczalne jest pozostawienie na pokot symbolicznie po jednym osobniku z każdego gatunku ubitej zwierzyny. Powinno się przy tym kierować jak najmniejszą stratą jakości (pozostawić tusze strzelone w II klasie lub poza normą). Wybór taki obliuguje prowadzącego polowanie i rozprawiających do bieżącego dekorowania złodem w trakcie polowania.
28. Pokot i zakończenie polowania powinny mieć charakter uroczysty. Jest to czas na oddanie czci upolowanej zwierzynie, podziękowania uczestnikom za udział w polowaniu, a łowisku za dary. Zasadne jest wyróżnienie poszczególnych grup i komentarz do ich pracy – naganki, podkładaczy,

podwód, sygnalistów i myśliwych oraz wskazanie ewentualnych usterek lub błędów w celu wyciągnięcia wniosków i ich poprawy w przyszłości.

Opracowanie: Grzegorz Jaworski

Konsultacje: Sylwester Major, Grzegorz Herbaczewski, Gerard Bartknecht, Ferdynand Bejger, Błażej Chmielewski, Andrzej Brandt.